

Mål och budget 2018-2020
Arbets- och företagsnämnden
2018

Innehållsförteckning

1	Ansvar och uppgifter	3
2	Kortfattad beskrivning av utgångsläge.....	4
3	Nämndens fokus och resultatindikatorer 2018-2020	5
3.1	Bästa utveckling för alla.....	5
3.2	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka	5
3.3	Stark och balanserad tillväxt	6
3.4	Maximalt värde för skattepengarna.....	6
4	Jämförelser med andra kommuner.....	7
5	Resursfördelning.....	8
5.1	Ramärendet	8
5.2	Nämndyttrande	8
6	Checkar och avgifter	10
7	Utmaningar och möjligheter – framåtblick 2030.....	12
8	Övriga uppdrag.....	13
9	Motioner	15

1 Ansvar och uppgifter

Arbets- och företagsnämnden ansvarar för den kommunala vuxenutbildningen, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser. Nämnden har även det samlade ansvaret för flyktingmottagandet. För dessa verksamheter ansvarar nämnden för mål, finansiering, och uppföljning.

2 Kortfattad beskrivning av utgångsläge

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd ökar på grund av ett ökat antal inkomstsvaga hushåll, företrädesvis nyanlända Nackabor. Orsaken är främst det så kallade glappet samt för höga hyreskostnader i relation till statliga ersättningar.

Det finns en fortsatt utmaning att matcha de bostäder som tas fram med de nyanlända hushåll som anvisas. Nyanlända som bosätter sig själva och anhöriga till anvisade nyanlända till kommunen riskerar att hamna i ekonomiskt bistånd då de inte lyckas finna egen bostad och söker nöd, för så kallat tak över huvudet. Dessa lösningar, främst hotell, belastar kommunens ekonomiska bistånd.

Nämnden har stabilt goda resultat inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning. Resultaten av kommunens arbetsmarknadsinsatser har försämrats under perioden. Detta beror på förändrade målgrupper som står längre från arbetsmarknaden men även på att insatsernas effektivitet är sämre beronde på samordningsproblem med Arbetsförmedlingen. Knappt hälften är självförsörjande efter avslutad arbetsmarknadsinsats från kommunen. Om gruppen nyanländas inte tas med så får sju av tio jobb.

3 Nämndens fokus och resultatindikatorer 2018-2020

3.1 Bästa utveckling för alla

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Egen försörjning är en vinst för alla. Genom jobbpeng ges stöd till arbete, studier och eget företagande till de Nackabor som har behov	Andel kursdeltagare inom gymnasial vuxenutbildning med lägst godkänt betyg. (Egen mätning, ej uppföljning KF).	88 %	91 %	92 %	93 %
	Andel kursdeltagare inom grundläggande vuxenutbildning med lägst godkänt betyg. (Egen mätning, ej uppföljning KF).	91 %	91 %	92 %	93 %
	Andel kursdeltagare inom svenska för invandrare som senast terminen efter kursstart med lägst godkänt betyg. (Egen mätning).	35 %	42 %	42 %	42 %
	Andel kursdeltagare som får lägst godkänt betyg kursen svenska som andraspråk (Skolverket, ej uppföljning KF).	96 %	96 %	96 %	96 %
	Andel Nackabor som har egen försörjning via arbete, studier eller eget företagande sex månader efter avslutad arbetsmarknadsinsats från kommunen. (egen mätning).	86 %	85 %	87 %	90 %
	Antal nyanlända som har egen försörjning efter avslutad insats (Egen mätning, Ny indikator 2018).	24 %	50 %	50 %	50 %

Arbete för att nå målet

Nämnden har stabilt goda resultat inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning där runt 90 procent når målnivån med lägst godkänt betyg. Resultaten inom svenska för invandrare har under flera år haft låg måluppfyllelse och åtgärder för att förbättra resultaten intensifieras under hösten. En överenskommelse kring gemensam etableringsprocess mellan Arbetsförmedlingen Nacka/Värmdö, Nacka kommun och Värmdö kommun har tecknats med syfte att påskynda vägen till egen försörjning genom att samordna insatserna och ta fram en gemensam etableringsplan för den enskilde från 1 april 2017.

3.2 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Nackabors erfarenheter ska tas tillvara. Mötesplatser för innovation och entreprenörskap bidrar till ett välkomnande, inkluderande och mångkulturellt samhälle. Nyanlända nackabors bostad finns i alla kommundelar. Kommunen skapar möjlighet till språkutveckling, ökad integration och jobb i samspel med civilsamhälle och näringsliv.	Antal kunder som efter insats från kommunen startar eget företag under ett år. (Egen mätning)	5	35	40	50
	Antal procentenheter lägre arbetslöshet utrikesfödda i Nacka, jämfört med referenskommuner (Arbetsförmedlingens statistik).	11,6 %	9 %	8 %	7 %
	Andel nyanlända som får en genomgångsbostad genom kommunen som fått en egen bostad inom två år (Egen mätning).	6 %	50 %	55 %	60 %

Arbete för att nå målet

Kommunens entreprenörshubb riktar sig till utrikesfödda och nyanlända som vill starta företag,

ekonomisk förening eller annan organisationsform. Företags-, affärs- och innovationsrådgivning för minst 100 deltagare per år med syfte till företagande och eller egen försörjning för minst 35 deltagare per år 2018.

Arbetet med stödja det ökande antalet nyanlända i övergången från kommunens genomgångsbostäder till egen bostad innefattar både tydlig och tidig information kring bostadssökande, effektiv uppföljning och boskolor. Målgruppen erbjuds möjlighet till helhetslösningar med bostad, arbete och övriga t.ex. barnomsorg och skola inom ramen för pilotprojektet Jobbflytt.

3.3 Stark och balanserad tillväxt

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
När Nacka växer ökar antalet arbetsgivare som har behov av arbetskraft. En viktig del är att ge arbetssökande Nackabor förutsättningar att stärka sina kunskaper och färdigheter så de matchar arbetsgivarnas och näringslivets behov kompetens.	Företagens tillgång till medarbetare med relevant kompetens. (ranking Svenskt näringslivs näringslivsranking).		100	100	100
	Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som fått egen försörjning (Egen mätning)	47 %	65 %	65 %	65 %

Arbete för att nå målet

För att få ut fler arbetslösa i egen försörjning kommer kommunen att genomföra ett antal åtgärder för att stärka resultaten, där huvudinriktningen kommer att vara kortvariga yrkesutbildningar.

Tillsammans med Arbetsförmedlingen har det bildats ett projekt, inklusive styrgrupp, med målsättning att 500 arbetslösa, företrädesvis nyanlända, ska få egen försörjning fram till årsskiftet 2018/2019. Projektet innehåller bland annat tydligare ansvar och skyldigheter för kunden och insatser där det alltid ska finnas en arbetsgivare med. Projektet innefattar även samlokalisering av medarbetare från kommunen och Arbetsförmedlingen där kundens resa till snabb etablering är det centrala målet.

3.4 Maximalt värde för skattepengarna

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Jobbpeng bidrar till egen försörjning och minskat behov av bidrag. Individanpassade insatser och flexibel vuxenutbildning innebär en snabb och effektiv väg in på arbetsmarknaden.	Andel vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd (Kolada)	28,2 %	30 %	28 %	26 %
	Andel unga vuxna med ekonomiskt bistånd (Kolada)		2,3 %	2,1 %	1,9 %
	Kostnad för utbetalt ekonomiskt bistånd, kr/invånare (Kolada)		660	690	690
	Genomsnittlig insatstid innan egen försörjning. (Egen mätning)	274	190	185	180

Arbete för att nå målet

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd ska minskas genom att samarbetet mellan Nacka kommun och Arbetsförmedlingen ökar som ska leda till kortare ledtider innan nyanlända får sina etableringsplaner upprättade och därmed etableringsersättning utbetald. Genom strategin som omfattar 500-projektet kommer insatser premieras för kortaste vägen till egen försörjning.

Genom bland annat VärNa genomförs och planeras aktiviteter för att stärka individers möjligheter, med långa perioder i försörjningsstöd, att få egen försörjning.

4 Jämförelser med andra kommuner

	Nacka	Riket	Tyresö	Täby	Sollentuna	Solna	Danderyd	Stockholm
Nettokostnad ekonomiskt bistånd, kr/inv	748	1 277	628	313	807	402	291	1 242
Nettokostnad gymnasial vuxenutbildning, kr/inv	406	262	352	103	128	139	111	303
Nettokostnad grundläggande vuxenutbildning, kr/inv	70	97	75	30	81	72	36	42
Nettokostnad svenska för invandrare, kr/inv	117	214	156	54	137	150	88	272
Arbetslöshet 16-24 år i kommunen, andel (%) av bef.	2,4	6,0	3,2	1,4	2,4	1,6	0,6	3,2
Arbetslöshet utrikesfödda, andel av arbetskraft, %	11,6	21,8	10,2	8,5	12,5	8,5	9,9	14,3
Arbetslöshet 18-24 år, andel av arbetskraft, %	5,4	10,0	7,1	3,3	5,8	4,6	3,6	6,8

5 Resursfördelning

5.1 Ramärendet

Kommunstyrelsen beslutade att nämndens budgetram utökas med 4,9 miljoner kronor för år 2018 i ramärendet. Ramjusteringen bestod av en ökad ram inom kundvalen för arbetsmarknadsinsatser, inklusive kundval för vuxenutbildning, om totalt 15,3 miljoner kronor. Ökningen förklarades av ökade antal nyanlända Nackabor. Kostnadsökningen balanserades av prognostiserat ökade statsbidrag från staten för nyanlända Nackabor med 15,1 miljoner kronor.

Nämnden tillfördes 4,4 miljoner kronor för ökade volymkostnader för verksamheten ekonomiskt bistånd.

5.2 Nämndyttrande

Arbets- och företagsnämnden föreslår kommunfullmäktige följande förändringar, i relation till ramärendet.

Det utvecklade samarbetet med Arbetsförmedlingen prognostiseras att leda till att Nacka kommun använder mera av resurserna inom utbildningsinsatser, framförallt gymnasial yrkesutbildning, i relation till insatser inom kundvalet för arbetsmarknadsinsatser (jobbpeng). Detta medför:

- En minskad kostnad med 3,9 miljoner kronor för verksamhetsområdet arbetsmarknadsinsatser check för ökad volym av antal månadscheckar.
- En ökad nettokostnad med 3,7 miljoner kronor för verksamhetsområdet gymnasial vuxenutbildning check för ökad volym av antal verksamhetspoäng.

I relation till de antaganden som gjordes i samband med ramärendet prognostiseras följande förändringar avseende volym:

- En minskad nettokostnad med 0,6 miljoner kronor för verksamhetsområdet grundläggande vuxenutbildning.
- En minskad nettokostnad med 0,7 miljoner kronor för verksamhetsområdet svenska för invandrare.
- Ökade kostnader med 8,8 miljoner kronor för verksamhetsområdet ekonomiskt bistånd. Det innebär en kostnadsnivå som ligger lägre jämfört med nämndens prognostiserade kostnader för år 2017. En förutsättning för att kostnadsramen för år 2018 ska hålla är att Arbetsförmedlingen skyndsamt får till etableringsplaner inom rimlig tid så att Nacka kommun inte behöver kompensera med försörjningsstöd.

Överförmyndarnämnden har kostnader för gode män. Fram till och med 2017 har överförmyndarnämnden eftersökt dessa kostnader från Migrationsverket. Från och med år 2018 ska kostnader för denna verksamhet finansieras inom ramen för de schablonersättningar som arbets- och företagsnämnden får per barn. Dessa kostnader var inte beaktade i ramärendet och får till följd:

- En ökad kostnad för gode män, inom verksamhetsområdet ensamkommande barn, med 0,9 miljoner kronor.

Nämnderna resursfördelning, nettoredovisning (tkr)

Verksamhet (tkr)	Bokslut 2016	Budget 2017	Prognos 2017 T2	Förändring			Budget 2018	Skillnad 17 och budget ram 2018	
				Ramäre nde	Volym	Satsning		tkr	%
							Nämnd		

Verksamhet (tkr)	Bokslut 2016	Budget 2017	Prognos 2017 T2	Förändring			Budget 2018	Skillnad 17 och	budget ram 2018
Grundläggande vuxenutbildning,check	-5 291	-5 953	-5 300	-921	646	0	-6 228	-275	4,4
Gymnasial vuxenutbildning,check	-34 793	-34 077	-36 000	-2 773	-3 656	0	-40 506	-6 429	15,9
Svenska för invandrare, check	-9 837	-12 997	-12 100	-650	650	0	-12 997	0	0
Arbetsmarknadsinsatser, check	-21 185	-25 926	-22 926	-10 971	3 854	0	-33 043	-7 117	21,5
Arbetsmarknad, övrigt	-21 237	-31 192	-27 892	0	0	0	-31 192	0	0
Samhällsorientering, kundval	-733	-3 214	-2 714	0	0	0	-3 214	0	0
Ekonomiskt bistånd	-61 867	-60 755	-74 755	-4 369	-8 764	0	-73 889	-13 133	17,8
Ensamkommande barn	6 723	226	226	-226	-880	0	-880	-1 106	29,2
Nyanlända flyktingar	12 906	36 531	36 531	15 053	0	0	51 584	15 053	29,2
Nyanlända flyktingar, bostadsförsörjning		0	0	0	0	0	0	0	0
M&H	-43 524	-39 649	-39 649	0	0	0	-39 649	0	0
Nämnd	-1 184	-758	-861	0	0	0	-758	0	0
Summa	-180 021	-177 766	-185 441	-4 857	-8 149	0	-190 772	-13 006	6,8

Nämnderna resursfördelning, volymredovisning

(Antal) Verksamhet	Volym-enhet	Ram-ärend	Nämnd-yttrande (Förändr)	Central-justering	Budget 2017	Kommentar
Grundläggande vuxenutbildning	Verksamhetspoäng	173 796	-18 796		155 000	
Gymnasial vuxenutbildning	Verksamhetspoäng	889 246	60 754		950 000	
Svenska för invandrare	Kurser	1 365	-65		1 300	
Arbetsmarknadsinsatser	Månadscheckar	5 520	-60		5 460	
Ensamkommande barn	Boendeygn	94 900	0		94 900	
Nyanlända, stadsbidrag	personer	1 030	0		1 030	
Ekonomiskt bistånd	Hushåll	1 134	150		1284	

6 Checkar och avgifter

Kommuna vuxenutbildning och svenska för invandrare

Checkbeloppen är oförändrade jämfört med 2017 års nivåer.

Verksamhet	Kronor per verksamhetspoäng
Grundläggande vuxenutbildning	
Kurser inom grundläggande vuxenutbildning	51,4
Orienteringskurser	45,0
Gymnasial vuxenutbildning	
Allmänna gymnasiala kurser	47,2
Kurser inom barn- och fritidsprogrammet	48,1
Kurser inom handelsprogrammet	48,1
Kurser inom vård- och omsorgsprogrammet	48,1
Kurser inom administrationsprogrammet	48,1
Kurser inom hotell- och turismprogrammet	48,1
Matematik, fysik, kemi och biologi	59,6
Kurser inom restaurang och livsmedelsprogrammet	64,2
Naturkunskap	53,6
Övriga yrkesinriktade kurser	72,7
Kurser på distans	38,8
Verksamhet	Kronor per slutförd kurs
Svenskundervisning för invandrare, SFI	
Kurs A	21 030
Kurs A distans	14 520
Kurs B	16 600
Kurs B distans	11 460
Kurs C och D	13 020
Kurs C och D distans	8 990
Verksamhet	Kronor per slutförd praktik
Arbetspraktik i samband med SFI	3 065

Arbetsmarknadsinsatser

Checkbeloppen är oförändrade jämfört med 2017 års nivåer.

Det finns ett aktuellt och separat ärende med förslag om kommunfullmäktige ska besluta om att checknivån för jobbpeng språk- och arbetsintroduktion ska justeras ned till 6 080 kronor.

Check	Kronor per månad
Jobbpeng grund	3 686
Jobbpeng förstärkt	4 858
Jobbpeng språk- och arbetsintroduktion	7 330
Check	Kronor engångsersättning
Jobbpeng specialutbildning 1	5 000
Jobbpeng specialutbildning 2	10 000
Jobbpeng specialutbildning 3	15 000
Jobbpeng bonus	18 000

Samhällsorientering

Checkbeloppen är oförändrade jämfört med 2017 års nivåer.

Checkgrupp (Språk)	Belopp
Arabiska, Spanska, Engelska, Turkiska, Svenska	4 372
Somali, Persiska, Tigrinja, Ryska, Thai, Serbiska	4 864
Amharinja, Mandarin	5 246
Övriga och inklusive tolk	6 472

7 Utmaningar och möjligheter – framåtblick 2030

Flera processer inom nämndens kundval arbetsmarknadsinsats, vuxenutbildning och ekonomiskt bistånd beräknas vara helt eller delvis processoptimerade via robotisering. Effektiviseringen förväntas öka kvalitet i tjänst, kundnöjdhet samt kortare handläggningstider. Nästa steg blir genomlysning för processoptimering av övriga processer inom nämndens ansvarsområden.

Fortsatt risk för höga kostnader för nyanlända. Viktigt minska glappet samt få ut våra nyanlända i egen försörjning efter etableringsperioden. Avgörande att de nyanlända klarar sina hyror själva för att inte behöva utfyllande ekonomiskt bistånd.

Den behovsbedömning av bostäder 2017-2020 som fastställdes av nämnden i mars 2017 (AFN 2017/27) bygger på ett antagande om ett behov av bostäder för 151 anvisade nyanlända 2018. Enligt Länsstyrelsens preliminära beräkningar kommer Nacka kommun att anvisas 304 nyanlända 2018, vilket innebär att behovet är större än det beräknade för 2018.

8 Övriga uppdrag

Direktörer har fått i uppdrag att till mål och budget 2018-2020 beskriva två scenarier med **effektiviseringar av verksamheten med en och tre procent**, t ex genom digitalisering och samordning med annan verksamhet.

Effektivisering med 1 och 3 procent motsvarar 1,9 resp. 5,7 mnkr. Åtgärder som kan användas enskilt eller tillsammans för att uppnå motsvarande kostnadsänkningar:

- Minska checkbeloppen inom nämndens kundval. I ett läge då vi vill öka flödet och träffsäkerheten i de insatser som styrs av kundvalen är signalvärdet av minskade checkbelopp kontraproduktivt.
- Föreningsstöd kan minskas eller avvecklas. Stöd till föreningar syftar till och bedöms ha positiva effekter på nyanländas integration.
- Ändra strategin för bostadsförsörjning, t ex med större övervikt mot billigare objektstyper såsom bostadsrätter och inhyrning från kommersiella aktörer.
- Effektiviseringsmöjligheter inom nämnd och M&H finns naturligtvis men konsekvenserna är svårbedömda i nuläget. Ökad digitalisering med hjälp av robot inom samtliga verksamgrenar inom AFN är påbörjade eller planerade. I en förlängning kommer det att leda till en kostnadsminskning.
- Inga möjligheter till effektivisering inom verksamhetsområdena ensamkommande barn och ekonomiskt bistånd i dagsläget utifrån att utvecklingen inom dessa områden är kraftigt negativ. Däremot finns förstås både möjligheter och redan pågående aktiviteter för att bromsa utvecklingen.

Direktörer har givits ges i uppdrag att till mål och och budget 2018-2020 se över hur **intäkter och inkomster kan ökas** inom såväl drift- som investeringsverksamheterna.

Nämndens intäkter består till 95 procent av intäkter som styrs av statliga regelverk i form av statsbidrag för verksamhetsområdena flyktingar, ensamkommande barn och vuxenutbildning. Dessa intäkter kan endast påverkas av ökade volymer som dessutom får motsvarande eller högre kostnadsökning.

De resterande intäkterna består av interkommunala ersättningar när andra kommuners elever studerar inom Nacka kommuns vuxenutbildning. Dessa intäkter är konstruerade och överenskomna efter en självkostnadsprincip: Att öka dessa intäkter beror på efterfrågan och kommer motsvaras av en lika stor kostnadsökning.

Nämnderna får i uppdrag att redovisa möjliga åtgärder inom sina ansvarsområden för att **öka tryggheten i Nacka**.

Kommunen erbjuder nyinflyttade nyanlända en grundläggande introduktion till hur det svenska samhället fungerar, vägledning till jobb och studier och fritidsutbud i Nacka genom bland annat välkomstmöten, samhällsorientering och individuell rådgivning. Syftet är att skapa goda förutsättningar till egen försörjning och snabb inkludering i samhället.

Skolor, fritidsverksamhet, HVB-hem, etableringsstöd och gode män med flera har en viktig uppgift att stärka ensamkommande ungdomar och nyanlända Nackabor och fånga upp orosmoment i den dagliga verksamheten. Sekundärt är socialtjänsten och Polarna, kommunens uppsökande verksamhet, ett ytterligare stöd när det behövs.

Fisksätraakademien, som består av lokala samhällsaktörer, trossamfund, föreningar och fastighetsbolag, har bidragit till en positiv utveckling i Fisksätra när det gäller upplevelse av trygghet, minskad brottslighet och ökad social sammanhållning.

Som ett led i att skapa trygghet vid etablering av bostäder för nyanlända görs en riskanalys med handlingsplan för eventuella åtgärder. Vidare skickas riktad information ut till boende i närområdet för att på ett proaktivt sätt sprida kunskap och svara på väntade frågor. En generell ökning av

kommunikativa insatser genomförs i syfte att öka allmänhetens kännedom och upplevda trygghet vad gäller etableringsfrågor.

9 Motioner